

Megjelenik a Társalkodóval minden héten kétszer: t. i. vasárnap és esütörtökön. Előfizetheti helyben a szerktő's kiadó tulajdonosnál uri utca 435dik sz. alatti Trattner-hárolyi ház első emeletén, egyebütt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kivárató példányok írtan csupán a bécsi cs. f. postahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Ertesítőben mindenféle hirdetésny fölvetetik 's pontosan közöltetik.

FOGLALAT. Magyar- és Erdélyország: kitüntetés: legújabb hat rendű kir. válaszó; nov. frdi ker. ülésh. nemz. színház; magy. nyelv; sz. k. városi 's kerületi ügy; m. tengerparti vámszabályzás; vallástárgy; nov. 8d. frdi ülésh. orsz. pénzüjri számadások; fumei vasut; orsz. szükségfedezési p. z. t. r. kezelés és mennyiség; ker. ülésh. több üzenet, fölírás, 's t. javaslathitelesítés után, központi vasut; hitelintézet iránti leirat, buccaribeli hajózási-iskola; honosítás; pesti országház; orsz. rdi ülésh. magy. nyelv concertatiobeli ügye; átmenet, Turesek iránti sérelem; közmunkaszabályzás; köztelherivelés, központi vasut, koronafrválasztás, urb. tezikkmódosítás, concertationalis tárgyak; zsidók, vakok, siketnémák 'stb. vámszabályzat, pótlólagos sérelemek, egyh. adományosok 'székai; város és kerületi ügy; elegy. ülésh. 4. rendű leirat-hirdetés 's 7. rendű fölirat-fölterjesztés; esti frdi ülésh. 2. rdi üzenet-hitelesítés; esti ker. ülésh. közmunkák; nov. 9kén folyvást változtaták egymást ker. orsz. rdi, frdi 's elegy. ülések úgy hogy tárgyhalmaz miatt azokból a kivonatszerkesztés majd lehetlen; pestmegyei közgyűlés; bűnapesti napló a Társalkodó végén.)

Ausztria (Liszt Bécsben.)

Amerika (az egyesült statusi lobogó meggyalázatlása).

Spanyolország (statusreform; Espartero hívei 's az öszzeskülvés; Prim halálra ítélletése.)

Anglia (O'Connell levele; texasi szerződés; Mackau halálra írtb.)

Franciaország (Bugeaud és Algier; Napoleon Lajos; francia és angol politika; Guizot és Thiers)

Belgium (ors. költségvetési egyenlővonal 's vele rokonok)

Oroszország (népiskolák; határerősségek; platina; határvizonyok; finlandi közlekedés-eszközök 'sat.)

Görögország (a király; Kolletis és Maurokordatos.)

Ertesítő.

Magyar- és Erdélyország.

Ócs. 'sap. kir. fels. cs. k. szabadtékos kereskedő 's görög kir. consut Nina György barónak Görögország királya ó fels. által ajándékozott megváltói rend középkeresztje elfogadhatóság 's viselhetőségéi kegy. megengedni méltóztatott.

Az országgy. végnapjában még köv. 's előbbi számkban emlírt kegy. kir. leiratok hirdettetnek ki:

K. k. válasz az ausztriai tartományokban divatozó lehuzási díj megszüntetésé iránt. Sacrae etc. Postulati circa vigentis in austriacis diombus iuris detractus sublationem medio Repraesentationis DD. SS. et OO. ddo 6ie nov. 1844. propositi dicasteriale tractationem exposcente Suam Maj. Sacr. circa hanc ocyus suscipiendam necessar a benigne disposituram et subin Resolutionem suam edituram esse. In reliquo. V enuae die 9. nov. 1844 — **K. k. leirat a vallásbell átmenet tárgyában.** Sacrae etc. In ordine ad protectum articum, quod DD. SS. et OO. demissa sua ddo 9ie nov. a. c. Repraesentatione circa Transi-tum suustraverant, atlef. Suam Maj. Sacr. DD. SS. et OO. significandum benigne jussisse: ingressum articuli eiusdem iuxta disertum editae ddo 25ae oct. a. c. benigne huc in merito Resolutionis suae sensum, praecise ad Transi-tum ex Religione romano-cath. ad alterutram ex evangelicis §o 13o articuli 26: 1790. memoratum restringendum. et in eodem articuli ingressu praecitatum articuli 26: 1790. Sum expresse provocandum esse. Reliquis eiusdem tenoribus ad solitam concertationem relegatis. In reliquo. Posonii die 10a nov. 1844. — **K. k. válasz a' vegy. házasság tárgyában.** Sacrae etc. Etsi atlef. sua Maj. Sacr. Quae pro sup. emo suo munere regio Legum intendere sanctimoniae tenetur, factum Partium matrimonium mixta. de quibus legali vi donandis articulo per DD. SS. et OO. ope demissae suae do 5ae nov. anni curr. Remonstrations substrato constitui desideraretur, concernens tamquam in obversum §. 15. articuli 26: 1790. susceptum probare nullatenus possit, in nexu tamen provisionis de copulatione mixtorum matrimoniorum per DD. SS. et OO. propositae perque summe fat. Suam Maj. Sacr. benigne rati habitae ac imprimis sine antevetenduram, quae secus quoad civiles praefatorum matrimoniorum mixtorum effectus, oboriri possent, perplexitatum, et ne insontes pro nocentibus puniantur, Articulo illi, praecise solum ad matrimonia mixta inter rom. cath. et alterutri Evangelicarum Confessionum adhaerentes, in ta, restringendo. — hancque penes modificationem ad solitam concertationem relegato, haud refragari. In reliquo. Posonii, die 9. novemb. 1844 — **K. k. válasz az 1840: 22. t. cikk módosítására 's meghövitteése iránt.** Sacrae etc. Articulum de modificatione et amplificatione articuli 22: 1840 dem ssa DDum SS. et OO. ddo 9ae nov. a. c. Repraesentatione substratum, atlef. Sua Maj. Sacr. demta supervacanea ceter. quin conclusionem §i eiusdem 6i, in quantum luxus mentionem facit, benigne approbat, tenoribus eiusdem ad solitam concertationem relegatis. In reliquo. Posonii die 10a nov. 1844 — **K. k. leirat a' vallás tárgyában.** Sacrae etc. Articuli per DDos SS. et OO. in nexu ben. Resolutionis ddo 25ae martii in negotio Religionis editae, medio Repraesentationis Suae ddo 9ae nov. substrati §§ 2um et 3um per atlef. Suam Majest. Sacr. benigne probatos, et ad inuendam desuper erim

Cancellaria reg. h. aulica concertationem delegatos esso. In reliquo, etc. Posonii die 9. nov. 1844. **K. k. leirat a' katonai élelmezés és szállásosítás tárgyában.** Sacrae etc. Accepisse atlef. Suam Maj. Sacr. DDum SS. et OO. ddo 5ae nov. a. c. Repraesentationem, ope cuius mentem Suam in nexu puncti lmi benignarum suarum propositionum reg. expromserunt Et, quantum quidem ad principium bonificationis, suppeditandorum dehinc in intentionem, in quarterisationem et transportum militiae in Hungaria sumptuum immediate ex aerario reg. praestandae, atlef. Sua Maj. Sacr. eidem elementer annuit, et una etiam summam per DDos SS. et OO. praevio fine cum annue pendendo uno milione fl. Conv. monetae oblatam; pro hic et nunc ad instar basis ceterarum in rem diactaliter in eundem provisionum, benigne acceptat. De modo tamen practicae applicationis principii hu us, qui rationibus altissimi servitii, adjunctisque Regni maxime consentaneus sit. atlefata sua Maj. Sacr. DDis SS. et OO. proximis comitiis circumstantialia communicari benigne factura est projecta; actuali militem in Regno stativa tenentem et transnautem alimen andi et hospitandi modalitate, interea necessario omni in parte integra mansura. In reliquo Posonii die 10a nov. 1844.

A' pesti magyar kereskedelmi bank igazgatósága közhírré teszi, hogy az 1844. i. június 1. től november 30. g. félévre, minden részvényről 12 peng. ftt 30 kr. járvaljáró osztalék, a' kiadott szeletek visszaszolgáltatása mellett, f. e. december 1. től a' bank pénztáránál felvehető. — Egyébiránt az igazgatóság a' bank 1844. i. június 1. től november 30. g. számított félévi összes bevételeinek kimutatását, legközelebbi december hó folytában közhírré teendő. Pesten nov. 9kén 1844. Ürményi Ferencz bank-elnök, Havas József bank-igazgató, s. k.

Országgyűlési közlemény a' Hírnök szerint. 334d. ker. ülésh. nov. 7kén esti 6 ór. bemutatván az elnökség által a' nemzeti színház ügyében személynök önmglától átadott 12 darab iromány, melyből kivilágosul, hogy a' színházügyi orsz. választmány akkor, midőn a' 20 ezer frtot Szentmiklósnak adta ki, törvény-szerűen járt el, 's így ez okiratok a' színház tárgyában üzenetkésztő jegyzőnek kiadani javasoltatván, B. m. követe annak szükségtelen létét állitá, mert ugyis tudva volt, hogy a' színházügy tárgyalatni fog, miért nem adták be annak idején, 's az irományok félretették. Ezután a' magyar nyelv tárgyában fölírásjavaslatra határozaták, hogy a' horvát követe még jövő országgyűlésen magyar nyelven szólhatnak. Az elnök Nádor ő fons. meghagyatából jelentvén, mikép Serguel János aradi váltószéki ülnök a' Ludoviceára 100, a' muzeumra pedig 50 pengő frtot alapítványozott, ez adomány bezikkelteteni rendeltetett. Jegyző olvasván a' sz. kir. városok, és kerületek elrendeztetése tárgyában 9d. rdi üzenetet, a' fumei kerület követe ugymond, a' sz. kir. városok ügyének sikkőve jelen országgyűlésre le van téve, mint szinte a' kerületeké, 's Fiume és Buccaric is; e' tárgyban szóló löbbit nyilatkozni nem akar, de kéri a' RRet, méltóztatassanak intézkedni, miszerint ez utóbbiak a' m. kir. Htő-tanácsal önpesztjök alatt levelezhessenek, e' végett, a' jegyző urat megkímélni akarván, egy külön t. javaslatot készített; de ez indítvány, külön t. cikk alkotásának most helyem levén, elmlőztetett. Ezután a' siketnémák 's magyar tengerparti vámszabályozás iránti 2ik üzenet, ugyszinte az urbéri törvények némelly pontjainak módosítása iránti 3ik üzenet 's fölírásjavaslat 's t. cikk a' jobbagyok által gyakorlandó tégláegetés tárgyában hitelesítették. Jegyző a' hivatalképességi t. cikket olvasván, az „akár kinevezéstől akár választástól függő (közhivatalok)“ szavak után az értelem tökéletes kiegészítése végett „minden“ szót javasolt tételni, mi el is fogadtatott. Ezután második válasza a' m. FRRnek az 1844. mart. 25kén a' vallás tárgyában kelt k. k. válasz iránt vétetvén föl, a' RR. üzenetének 1. 2. 3. Sára néve a' m. FRR. meg-egyeztek, 4ik §ra tett ezen módosításuk azonban: az 179% 26 t. ez. 16. §nak rendelete módosítatván, a' jelen törvény kihirdetése után keletkező vegy. házasságok az evang. lelkész előtt is köthetvén, érvényesek, B. m. nézete szorint így változott meg: a' jelen törvény kihirdetése után keletkező azon vegy. házasságok is, melyek evang. lelkipásztor előtt köttetnek, törvényesek, a' görög n. egyesültekre 's unitáriusokra jelen pont rendelkezése ezuttal nem terjesztetvén ki. Sokáig tartó vita támadt azon javaslatra néve, miszerint a' v. házasságok teljes biztosítása végett a' kath. pap részről kiadandó elbocsátók, hirdetések, és keresztlevelek iránt abbéli rendelkezés tétessék, mellynel fogva a' v. házasságok e' részben jövöre semmi gátot ne szenvedjenek, melly azonban az egyh. rend részről a' pápa

által tridentini zsinat nyomán tett megnyugtató rendelkezés ismételt megemlítése, előlött egy oldalról öröm — másról újabb félremagyarázatoktól tartó aggodalom nyilvánítása, — az eredeti indítványok többféleképp alakítása után — egyezés nem történhetvén, elejtetett: Végre az 5ik §ra néve, mellyben a' m. FRR. a' parancsoló törvénytől elállásra szólitják föl a' RRet, a' szerkezet megtartatott.

268d. orsz. frdi ülésh. nov. 8kán reg. 10 órakor, az orsz. pénztár körüli számadások iránti válaszózenethitelesítés után nádor ő cs. k. Fönsége a' nm. táblát 's a' RRet is szóbeli üzenet által értesített ki-vánta, hogy a' nm. udv. cancellaria a' magyar nyelv iránti t. cikket concertatióba nem veheti, míg ő cs. kir. Fölségéhez ez iránt újabb fölírás nem küldetik föl. A' fumei vasut fölötti tanácskozásnak az ön eredménye, hogy a' FRR. a' kamatbiztosítás iránt előbbi nézeteik mellett maradtak. Az ország közszükségeinek földözésire teendő költségek beszedés- 's kezelésmódjáróli másoduzenet-tárgyalásnál ujra kísérletek tételtek a' nemfizetésre, az is kérdzetvén: mi végre volna szükséges az 1849ik évbni fizetés. A' kezelésmód elfogadása miatt egy gr. a' RRet dícséretekkel halmozá 's udvözölé, hogy ezuttal az egyezés csiráját nyujtják, nem hagyván magokat kül befolyás által vezéreltetni. E' nézeteibet azonban más szónokok nem osztóztának 's magokat e' részben a' RRetől valamint e' nm. tábla többségétől elválasztván, büszkélkedének isoláltságukkal. Egy gr. pedig a' RRet e' kérdésben nemcsak függetleneknek nem vélte, hanem egy hatalmas remorqueur általi vonatásukat erősíté. Egy más gr. ezen közös fizetési eszme kivivását, mellyre a' nemzet többsége még megérve nincs, agitatóknak 's korteskedésnek tulajdonitá, mellyek által a' nemzet meglepetett, ámbar annak többsége ezen eszmet ellenzi. A' korteskedést a' másik táblánál is üzték, és szónok, ki mindig ezen vesztegetés ellen volt, azt mégis a' megyékben előbb véli menthetőnek, mivel a' szegény nemes független ember, de az országgyűléseni korteskedés annál vétkesb, mivel a' képviselők nem követhetik önmeggyőződésüket, hanem utasítások által köttetvők. Valamint tehát ez eszme diallát in partibus egy fölvilágosult hírlapista kisebbség vitta ki, ugy itt valami isteni capacitatio mivelte egy pár nap alatt ezen csodát. De tudván mindezt a' kormány, nem kételkedik szónok, hogy hozzájárulását megtagadandja. Többféle, már mult alkalommal hallott előadások után a' fons. Nádor, ki ezen kérdést, melly által a' nemesség föbb kiváltásgától megválának, attól t. i., hogy a' status szükségéhez csak s z a b a d a j á n l á s o k utján járuljon, olly fontosnak találta, hogy a' nemzetnek valamint a' kormánynak o v a t o s f i g y e l m é t igényli, a' többséget a' sommára néve az előbbi véleményél maradásra, azaz három, évenkinti egy, millió forintnyi fizetésre kimondotta. Jelenté ezután a' concertatióra küldött orsz. választmány elnöke, hogy a' jelen törvények előszava (praefatioja) valamint a' nemnemesek hivatalképessége 's a' Hrabovszky alapítvány tárgyában t. cikkek már a' concertation minden nehézség nélkül keresztülmentek, minek következtében felolvasatott az átmenetel tárgyában 3dik üzenet, melly köziratra bocsátatott. A' zsidók iránt megtörtént a' két tábla közti egyezés, nemkülömben a' magyar nyelv és nemzetiség tárgyában is, ellenben a' hajózási akadályokróli munkálata az országgyűlés mostani stadiumában tartalma terjedelmessége miatt elmlőztetett, sőt egy v. 's főisp. helyettes indítványára csak azon tárgyak felvétele határozatott el, mellyeknek még ez országgyűlésen eredményök várható, mellyel az országgyűlés végső napjában szüntelen indítványoznak, noha még a' legfontosabb iránt sem történt meg az egyezés. Ugyane' szónok az irodalmi 's művészeti tulajdonbiztosító törvényt is el kívánta mlőzni, de egy nm. érsek 's koszorus író nyomos pártolására, mellyhez még számos tudománykedvelő szónok járult, a' törvény elfogadtatott. Felolvasaték ezután a' koronafrök iránti fölírás, mire a' fens. elnök az ülést három óra után eloszlatta, esti hat órára elegy ülést hirdetvén.

335d. ker. ülésh. nov. 8kán, a' színház iránti üzenet, fölírás 's t. javaslat, az országgyűl. nov. 10kére kütözött zárnappját tudató k. k. leiratra tett nyilatkozat; vallás dolgában az 1844. mart. 25kei k. k. válasz iránti 3dik üzenet; az alkotandó t. cikkek elibe iktatandó

előbeszéd; koronaőrök megválasztása iránti üzenet felírás 's t. javaslat hitelesített; a' pótlólag beadott sérelmek tárgyában üzenet pedig hitelesítettnek vétetett. Ezután a' zsidók dolgában átküldött 3dik frdi válasz-üzenet jött elő, mely általánosan elfogadtván, a' t.-javaslat-készítés elrendeltetett. Hitelesítés alá került ismét az ország közszükségei fődözése érdemében kiküldött orsz. választmányi jelentés több részei iránti 2dik üzenet. Folytatólag az orsz. választmánynak a' középonti vasut iránti jelentése vétetett tárgyalás alá. A' választmány az ország RR. által a' végett levén újabban kiküldve, hogy miután beadott előbbi jelentése szerint, a' középonti vasut-építésre vállalkozó társasággal némely föltételi pontokat az idő rövidsége miatt akkor nem közölhetett, 's annak azok iránti szándékát meg nem tudhatta, a' nevezett társasággal bővebben 's kimerítőleg értekeztek 's annak eredményéről minélelőbb jelentést tegyen; utasítatván egyszersmind, hogy a' társasággal leendő értekezéskor a' körülményekhez képest azon folyamodásra is terjessze ki figyelmét, melyet több hazai vas-gyárirtokos az orsz. Rendekhez benyújtott. Ezek következtében a' választmány f. nov. 5kén ülést tartván, 's a' középonti vaspályatársaságnak erről előre értesített képviselőji, (Ullmann Móricz, Landauer József és Sprenger Pál) előtte megjelenvén, miután az értekezés célja előterjesztetett 's jelentetett, hogy a' párvonalu vaspálya elleni biztosításra a' két tábla közt egyesülés nincsen, a' nevezett képviselők következőkben nyilatkoztak: 1) A' társaság elfogadja azon föltételt, hogy az egész vonalban gőzerőre építendő vaspályára nézve legnagyobb mennyiségben 18. millió ezüst forintot tevő tőkének 100től ötös kamatjából az ország a' társaságnak a' 4dik és 5dik kamatlábat, a' Pestről Debreczenig, nemkülönbén Ausztria széleig vezetendő egész vonalra 30 év lefolytáig biztosítsa; mely kamatbiztosítási 30 év akkor kezdődik, mikor az egész vaspálya tökéletesen elkészül 's használatra megnyitattik. Ha pedig a' vaspálya 18 milliónál kevesebbe kerül, akkor azon összeg fog kamatbiztosítási alapul szolgálni, melybe az valóságga került. 2) A' társaság azon föltétellel elfogadására is késznek nyilatkozik, hogy azon esetben, ha a' kamatbiztosítási 30 év után, a' vasut tiszta jövedelme a' kamatbiztosítás alapjául szolgáló tőkének 100től 10es kamatját meghaladja: az ország tetszésétől függően akár a' szállítási bért csökkenteni, akár a' tiszta jövedelemnek a' tőke 10 pcentes kamatján felül levő részét a' tőke hamarábbi törlesztésére fordítani. 3) A' vaspályának egész vonalon leendő fölépítésére nézve: ámbár a' társaság ezen választmánynak f. évi sept. 9kén beadott jelentése szerint előbbi nyilatkozatában azt ajánlotta, hogy két év alatt az egész vonalnak 2/3 részén az alapzatot (Unterbau) megépítteti; mindazáltal, annak megemlítése mellett, miszerint az időközbeni tapasztalásból lájja, hogy a' földterek beváltása sok nehézséggel van öszszekötve, 's e' mellett más akadályok is gőrdülnek elő, melyek a' munkát késleltetik, a' jelenlevő képviselők oda nyilatkoznak: Debreczenről Ausztria széleig körülbelül 60 mérföldnyi hosszúságú egész vonalon az első két év alatt 7 mérföldre nyuló tökéletesen kész vaspályát, vagy pedig minden egy mérföldnyi kész vaspálya helyett, annak technikai tekintetben megfelelő 3 mérföldnyi hosszúságú alapzatot fog a' társaság megépíttetni oly formán, hogy az ekkint meghatározott mennyiségű munkának hasonfele a' pest-ausztriai, másik hasonfele pedig minden esetre a' pest-debreczeni vonalra essék, azonban a' társaságnak szabadságában áll a' meghatározott mennyiségű munkát akár kész vaspályában, akár annak aránylag megfelelő alapzatban előállítani. Egyébiránt pedig az egész vaspálya tökéletes megépítésére a' társaság 8 évi határidőt tesz. 4) Az évekre nézve, melyek lefolytával az egész vaspálya a' nemzet tulajdonává válik, a' képviselők nyilatkozata szerint a' társaság 80-ról kész 70re leszállani, mely évek a' vaspálya tökéletes megépítésétől számítandók. 5) Kész a' társaság biztosításul 1,000,000 pgő forintból álló cautiót készpénzben, vagy statuspapirosban letenni, ugy azonban hogy a' vállalatba valóságga befektetett somma ebbe számítassék. Ha a' társaság elvállalt kötelezését nem teljesíté: a' biztosíték a' nemzet tulajdonává válik, 's egyszersmind a' társaság részére kikötött engedélyek 's minden kedvezés meg fognak szünni. Továbbá, hogy az időközbeni kamatra nézve is semmi kétség ne maradjon fen, a' társaság képviselőji az iránt felszólítatván, oda nyilatkoztak: 6) Hogy az egész vonalnak gőzerőre építendő vaspályája 18 millióban kitélt legnagyobb költség-mennyiségbe értetik az időközbeni 4 pcentes kamat is, a' mennyit f. i. a' társaság az illető részvényeseknek fizet, és az alapszabályok szerint többet nem is

fizelhet; honnan, majd a' költségösszeg kiszámításakor is nem több, mint 100től 4es kamat fog felvétetni; 's ugyanakkor tekintetbe fog vétetni azon jövedelem is, melyet időközben a' vasutnak használatra netalán megnyitandó része behozand. Végre, ámbár, mint már ériatvo van, a' társaság képviselőivel előre tudatott, miszerint a' párvonal elleni biztosításra nézve a' két tábla közt egyesülés nincsen: mindazáltal ők erre nézve is kívántak nyilatkozni, 's nyilatkozatuk abban pontosul: hogy párvonal elleni biztosítás nélkül az egész vállalat veszélyeztetnék, azért is ezen kívánattól a' társaság egészen el nem állhat 's e' nélkül a' többi föltételt sem fogadhatná el; a' biztosítás idejére nézve azonban kész 8 vagy 6 évvel is megelégedni. Ezen nyilatkozatuk mellett egyszersmind azt kérték, hogy a' párvonal elleni biztosítás kérdése azon esetben, ha a' két tábla közt erre nézve egyesülés nem lenne, terjesztessék ö Fels. legfelsőbb elhatározása alá. Ezek után figyelmeztettek a' társaság képviselőji a' vasgyár-irtokosok folyamodása tartalmára; melyre nézve ugy nyilatkoztak, hogy a' társaság azon vasszereknél, melyek az országban kaphatók, egyenlő mineműség és ár mellett mindig kellő figyelemmel fog lenni a' magyar vasgyárakra; mivel pedig vannak olyanok, miket az országban kapni nem lehet, így szükségképen külföldről kell behozni, ilyenekre nézve azon kérést terjeszték elő, hogy ö Fels. eszközölnétek ki, miszerint azokhoz mérsékletesebb behozatali 30ad mellett juthasson a' társaság. A' RR. általános többsége ezen föltételeket elfogadta. A' párvonal elleni biztosításra pedig Cs. m. indítványára a' 6 év, melyet a' vállalkozó társaság is ajánlott, állapított meg. Az indítványzó m. követ, mond, igaz ugyan, hogy a' két tábla közt még o' pontra egyezés nem létesült, azonban reményilem, mikép mind a' FRR. megegyezni, mind a' dunántuli me g y é k megnyugodni fognak e' javaslatban, mert miután az egyenvonal-eltöltésre határozott 15 év hatra csökkentetik, a' duna-jobbparti vidék legkevesebbé sem panaszkodhatik; egyébiránt o' mellett még el kell ismerni, mikép ezen vonalra az egyenvonal elleni biztosítás, nem annyira a' társaság, mint a' nemzet érdekében szükséges; mert ha tekintetbe vesszük, hogy az Ausztriában építendő vaspályákra kibocsátott actiák mintegy 73 millió fr. értékére terjednek, számítsuk ehhez még a' magyar középonti és fiuemei vaspályaaactiákat, 's ha még a' jobbparti vonal azonnali építését is megengednék, a' kibocsátandó actiák száma szaporításával valódi é r t é k ü k csökkenne, 's e' csökkenés lehetetlené Magyarországon a' vaspályaeépítést; annál fogva hogy a' FRRkel az egyezés minélelőbb megtörténhessék, indítványom oda terjed, miszerint mondjuk ki, h o g y a' párvonal-eltöltés csak 6 évre terjed 's ezen határidő az országgyűlés berekesztésétől számítatik. De a' felszólalt dunántuli megyék követei e b b e n sem nyugodtak meg, 's a' szabad versenyzés kizárata ellen tovább is nyilatkoztak; azonban a' RR. többsége az indítványt elfogadta, egyszersmind ha a' FRRkel a' reményelt egyezés megtörténendik, elhatározatott, hogy az orsz. választmány az illető vállalkozó társasággal a' szerződést azonnal kösse meg, hogy az törvénybe iktatthassék. Ezután a' hitelintézet tárgyában érkezett k. k. válasz került szőnyegre. Erre nézve a' ker. jegyző kimutatá azon különbségeket, melyek a' fölterjesztett törv. javaslat és a' k. k. válaszban foglaltak közt léteznek, honnan nyilvánult az, többek előadása szerint, hogy az intézet, miért az ország jót állani kíván, egyedül ö fels. által kinevezendő tisztviselők önkényévé 's a' kölcsönadás tisztán a' kormány kegyelem-ösztoztatásával válnék 's e' mellett még a' felelősséget sincs szándéka elfogadni 'stb., minél fogva B. K. J. és Cs. megyék követei, a' kormánynak ezen absolutistisus irányjáért keserű fájdalomokat nyilváníták; illő lett volna, ugymond, Cs. m. követo, ha ezen resolutio valamelyik ö r ö k ö s tartományhoz küldetik, de egy szabad alkotmányos nemzet ezt soha nem fogadhatja el. Igaz, hogy Magyarországon általános a' közszegényülés, a' nemzet tagjainak nagy részét adósság nyomja, de szegénységünk mellett alkotványunkat megsemmisíttetni nem engedjük. Ha elfogadná a' RR., mond K. m. követo ezen leiratot, akkor ugy tennék mint Ezsau, ki elsőégi jogát lecséért adta el 'stb. Ezekkel fogva indítványt tön, miután már nem remélhető, hogy az országgyűlés végperceiben a' kormány a' nemzet akaratában megegyezik, ezen tárgy jövő országgyűlésre hagyassék annál is in k á b b, mivel e' tárgy iránti nézetek bővebben kifejtethetnek. Ez indítvány utóbb szavazatra is bocsátatott, de a' letétel mellett csak Liptó, Komárom, Hont, Pest és Tolna megyék követei nyilatkoztak. Azután azon kérdés fölött szavaztak a' RR.: vajjon a' k. k. leirat pontonként tárgyalassék ö, vagy pe-

dig általánosságban tétessék a' fölírás; a' kérd és első részire 36 megye 11 ellen szavazott. Ekép a' k. k. leirat pontonkénti tárgyalás alá vétetett 's belőle egy lényeges pont sem fogadtván el, a' RR. erőteljes fölírásban, a' multkor fölterjesztett t. javaslat megerősítését, mint a' nemzet legforróbb ohajtását, szorgalmazandják. E' tárgy végeztével olvastott a' Buccari városban föllálltatni kért hajózási iskola tárgyában érkezett k. k. válasz, mely elfogadtván, azután fölvetett a' honosítandók iránt átküldött frdi válaszüzenet. T. m. követo megemlíté, mikép a' FRR. a' RR. irányában naponként in k á b b tanúsítják tulnyomóságra törekvésüket; én tagadom, ugymond, hogy a' FRR. a' nemzet képviselőji ellen vétőval elhetnének, az indítvány joga kizárólag a' követi tábláé, a' FRR. kötelessége az átküldött honosítandókat egyenkint tárgyalni, 's ha az átküldöttek közt egyet sem találunk honosításra érdemesnek, mondják meg ezt, nincs ellene észrevételem; de hogy üzenetünket egészen félretehessék 's helyébe új indítványt küldhessenek hozzánk, ezen jogukat soha el nem ismerem 's ezen tábla kezdeményi jogát kezünkben soha kiragadtván nem engedem. Ez értelemben nyilatkoztak még több is; B. m. követo, ugymond: valamely főnálló törvényt csak az öszszes törvényhozás, a' nemzet és fejdelem közös megegyezése törölhet el, a' frdi üzenetben pedig semmi egyéb nem czéloztatik, mint a' nemzet százados törvényes gyakorlatát tetteg eltörölni 'stb. Ellenben Sz. és P. megyék követei, a' FRR. védelmére elmondák, mikép a' FRR. által tett indítvány a' RRnél vette származását, midőn a' RR. a' honosítás iránt törvény által akartak rendelkezni. Azonban a' RR. többsége az üzenetben kimondatni határozta, hogy a' FRR. a' honosítandók tárgyában átküldött t. javaslatra pontonként feleljenek. A' Pesten építendő országház iránt átküldött frdi válaszüzenet folytában a' további tanácskozás addig, míg a' sommára az egyezkedés megtörténendik, fölfüggesztetett. Végre még a' középonti vasut és zsidók dolgában az illető jegyzők az üzeneteket elkészítvén, hitelesíttettek, 's orsz. ülésebe adattak.

268d. orsz. rdi ülésben 1) Zarka itélőmester jelenté a' RRnek a' nm. udv. kancellária azon nyilvánítását, hogy a' magy. nyelv tárgyában készített t. javaslat concertatiojában nem bocsátkozhatik, míg az előbb egyezés végett ö fels. elé nem terjesztetik, miben a' RR. azonnal megegyeztek. Mivel pedig a' törvényjavaslat újabban ugy is ö Föls. elibe jutand, Cs. megye követo a' horvátországi követekre nézve tett indítványát fölleve nité, 's hat év helyett a' szerk ez e t e t akkép kívánta módosíttatni, hogy Horvátország követei a' legközelebb orsz. gyűlésen még szavazataikat latin nyelven is kijelenthessék, mi el is fogadtván. Egy más külön felírásban pedig azon pontokra sürgettetik kedvező k. válasz, melyekre multkor kielégítő válasz nem érkezett. Ezek nyomban a' FRR. átküldettek, kik később tudaták a' RRkel, mikép a' felírások és t. javaslat fölterjesztésében megegyeznek, azonban a' cs—di módosításhoz nem járulhatnak, mitől a' RR. is ellállván, a' magyar nyelv tárgyára nézve a' két tábla közt egyezés megtörtént. 2) A' vallásbeli átmenetre nézve szóbeli üzenet mellett a' FRR azon kérdést intézték a' RRhez, hogy mielőtt ez érdemben választukat tudatnák, azt ohajtánák tudni: vajjon a' RR. szándékoznak é a' többi vallásbeli tárgyból törvényt alkotni? 's ha igen, azok egybekapcsolatásával nem ellenzik az 1790: 26. t. általános megemlítettését. E' nyilatkozat igen meglepő hatott a' RRre már azon oknál fogva is, mivel 3 országgyűlésen keresztül egyik főügyeketek volt a' vallásbeli bajokat orvoslani, illy állapotban ezen kérdés nem más, mint guny; a' RRnek soha sem volt szándékukban az országgyűlési pertractatiót játéknak tekinteni sat. Errenézvo Szentkirályi ker. jegyző által azonnal készített üzenetben felszólítottak a' FRR. hogy miután az átmeneti kérdés egyedül a' FRR. kívánatára választatott el a' többi vallásbeli tárgytól, külön terjesztetett föl ö Felségéhez, 's miután e' tárgyban az egyezés végkép megis történt, semmiféle kérdéssel kapcsolatba tenni nem akarják: 3) Felvetett a' vallás dolgában 1844. mart. 25kén kelt k. k. válasz iránti 3 üzenet, mely szinte némi megjegyzések után a' kerületi határozat szerint megmaradt. Ezután 5) a' FRRtől áthozott válaszüzenet közt tudaták a' FRR., mikép Turócmezyének Turcsok helysége iránti sérelmét elfogadják; 6) az 1840: 22. t. cz. módosítása 's illetőleg javítása iránt is megtörtént az egyezés. 7) A' közmunkák szabályoztatásáról szóló t. javaslatokat is elfogadják, csupán a' magányosak által használtatni szokott előfogatok megszüntetéséről szóló st kívánják kihagyatni, mivel különben is a' megyék statutarius jogai közé tartozik ezen előfogatok bérét a' körülményekhez képest meghatározni. A' RR. II. m. követo indítvá-

nyára megegyeztek azon §. kihagyásában, de fentar-
tották magoknak a külön törvény által intézkedhetést.
8) az ország közszükségei fődőzése iránti 2dik üzenet,
ez úgy, mint 9) a középponti vasut tárgyában készített
üzenet; 10) a koronaörök megválasztásáról szóló fel-
írás s t. javaslat; 11) az alkotandó törvények elibe ik-
tatandó előszó s 12) az urbéri t. czikk némely §§nak
módosítási tárgyában készített iránt 3dik üzenet, felírás
s t. javaslat helybenhagyatott. 13) Olvastattak a con-
certatióra bocsátott törvényczikkek a) a nem ne-
meseknek is minden közhivatalra leendő alkalmaztatá-
sáról; b) a Hrabovszkyféle alapítvány kizikkeitéséről.
Végre 14) a zsidók dolgában készített 4d. üzenet s
felírásjavaslat; 15) a vakok, siketnémák és tébolyod-
tak intézete iránti 2d. üzenet; 16) a vámszabályzatról,
hogy abban országgyűlésen kívül változtatás ne tés-
sék, szóló 2. üzenet; 17) a pótlólag beadott sérelmek
iránti üzenet; 18) az országgyűlés berekesztése tárgyá-
ban érkezett kir. leiratra tett óvásos nyilatkozat; 19) az
egyh. adományosok t. székei elrendezése iránti 2. üze-
net; 20) a sz. kir. városok elrendezése tárgyában kö-
szített 9d. üzenet és 21) a sz. kerületek elrendezése ir-
ánti utolsó üzenet vétettek föl s mindnyájára nézve a
ker. szerkezet, bár e két utóbbi tárgyra többféle indít-
vány tétel, változatlanul tartatott meg.

269d. elegy. ülésben nov. Skán esti 6 óraker. köv.
k. k. leiratok olvastattak föl: 1) a kereskedés és mü-
par tárgyában; 2) az erdélyi Részek viszsza kapcsolta-
tása; 3) Mátyás király könyvtára maradványai; 4) bá-
nyatórvény iránt. Ugyanez ülésből fölterjesztettek: 1)
felírás s t. czikk a koronaörök iránt; 2) magyar nyelv;
3) kir. városokban az örök bevallásokról; 4) közmun-
kák szabályoztatása; 5) zsidók polgárosítása; 6) zsi-
dok honosítása; 7) Turcsok helységnek Turóc megyé-
hez kapcsoltatása iránti t. czikk.

269d. orsz. frdi ülésben nov. Skán esti hetedfél
kor hitelesítették: 1) H. rdi üzenet felírás s t. javaslat
a honosítandók iránt; 2) H. rdi üzenet a színház tár-
gyában. Ezután jött a

336d. ker. ülés nov. Skán, melyben Vukovics
jegyző által a közmunkák szabályoztatásából kivett elő-
fogatok tárgyában üzenet s t. javaslat felolvastattak s
meghitelesítették.

270d. frdi ülésben nov. 9én regg. 10 óraker. Ő cs.
kir. Fensége tudatá a táblával, hogy ma este con-
certatio leendő nm. udv. kancellariával, minnek következ-
tében a jelen országgyűlésen hozott törvények előszava
felolvastaték s azon incisum kihagyásával „miután to-
vábbá” egész, érhetlek véget”-ig, helybenhagyaték. Az
egész ülés folytonos felolvasás, hitelesítés s átküldés
vala, melynek tartalma a még közlendő országgy. iro-
mányokból kiviláglandik. Az átmenetel tárgyában elfo-
gadattak a RR. által ohajtott elkülönített fölterjesztés az
1791: 26. t. cz. 13. §. megemlítése nélkül. Felszólit-
tattak tovább a RR., hogy a) mely pontok iránt meg-
van az egyezés, azok fel is terjesztessenek. Az utvona-
lak valamint a statisztikai hivatal iránt a rdi módosítá-
sok csekély észrevételek mellett elfogadtattak. A kö-
zépponti vasut tárgyában a FRR. a) parallelákra nézve
előbbi nézeteik mellett maradván, a RR. e) pont körüli
megegyezésre felszólitják. Ekkor a nádori ítélőmester
ur szóbeli üzenettel megjelenik, hogy a t. RR. az átme-
netel s a sérelmek tárgyában megegyeznek. Értesíté ez-
után a fens. elnök a gyülekezetet, hogy Ürményi Fe-
rencz első koronaör megérkezvén, ünnepélyesen be fog
vezettetni, mi nyomban megtörténvén, a hangos éljen-
zések közt helyt foglalt országnagy rövid velős beszéd-
ben beköszönt.

Erre ő cs. kir. Fens. a RR. e) elegy ülésre meghi-
vatá, melyben ő fels. olly tartalmu k. leirata hirdette-
tt, hogy kegy. királyunk betegeskedés miatt hátráltat-
ván az országgyűlésnek legmagasb személybeni bere-
kesztésében, fens. bátyját, Károly főhget e) végre kir.
biztosképen küldendi el. Nyomban a directorium is fel-
olvastaték, mely szerint a) délután három óra körül ér-
kezendő k. biztos a) Duna partján orsz. választmány ál-
tal fogadandó, minnek tagjaiul a fens. Nádor által a) frdi
táblától köv. nevezettek: Scitovszky János pécsi püs-
pök, gr. Keglevics János főpohárnok, Gyürky Pál
Krassó, Marich Dávid Győr és b. Majthényi Ant-
al Liptó megyék főispánai, gr. Széchen Antal és b. Je-
szenák. Ugyanezen elegy ülésben köv. k. k. leiratok
hirdetettek ki: a) a megajánlott hadiadó, b) a magyar
nyelv, c) a futóhomok tárgyában, fölterjesztetik pedig
az átmenet iránti t. javaslat. A RR. eltávoztá után a
csődület iránti törvény elfogadtatván, a nádori ítélő-
mester a Rnek azon szóbeli üzenetet hozá, hogy az emli-
tett incisumnak a) törvények előszavából kihagyatásá-
ra reá nem állnak, miro a) m. FRR. nézeteiket nem vál-

tozthathták ugyan, de a) concertatiót hátráltatni nem ki-
vánták, a) tétel meghagyásában megegyeztek. Több ü-
zenet-felolvasás után az urbér némely czikkei bővítése
iránt átküldött 3dik rdi üzenetet a) FRR. egy puspök az-
on megegyezésére, hogy semmi tulajdont kárpótlás nél-
kül elvenni nem lehet, ez uttal mellőzték. A rdi üzenet
a) még 1845ik év folytatában tartandó s azonnal kiirandó
országgyűlésről ellenmondás nélkül elfogadtatott, noha
a) fens. elnök az eszmék jelen rögtöni kifejldésénél e-
zen határidőt rövidnek ítélte. Az orsz. pénztár iránti
tartozás körül megmaradnak a) RR. előbbi nézeteiknél,
ugyszinte a) FRR. is. A) fumei vasut iránt meglön az e-
gyezés; e) l e n b e n a) magányosoknak kiszolgáltatni
szokott kényszerített előfogatok eltörlését a) FRR. az
országgyűlés jelen stadiumában el nem fogadják. Fel-
olvastaték azután a) RR. e) a) Jászkuon kerulet iránti ut-
olsó s a) pesti színház körüli üzenete, mire a) gyüleke-
zet 4 óraker. eloszlott, esti 6 óraker. ismét elegy ülésre
megjelenendő, melyben a) protestans lelképásztorok ál-
tal kötött vegy. házasságok törvényesítése iránti, ugy-
szinte több k. kir. leirat kihirdetettek, a) fumei vasut ir-
ánti felírás pedig fölterjesztetett.

337d. ker. ülésben. nov. 9én mindenekelőtt a) pótló-
lag beadott s e) r e l m e k e r e t t rdi válaszüzenetre
nézve a) RR. előbbi nézeteik mellett maradtak. Azután
P. m. követe indítványt tön, hogy miután az ország-
gyűlés végperceiben a) tanácskozás alá veendő tárgyak
egymásra vannak halmozva, lehetetlen, ugymond, hogy
24 — 30 tárgy fölött egymásután minden megfontolás
nélkül tanácskozhassunk, lehet ugyan ott, hol a) nép
egy célra törekszik, de nálunk a) különféle érdekek
egészen szétágaznak, s ott hol egy erős kormány egy
gyenge aristokratia ellenében áll, a) tárgyak egymás-
után hajtása közt akarat-elleni hibák csuszhatnak be.
Mi t. RR. küldöinknek számadással tartozunk, illy álla-
potban kérdem: ki vállalhatja el a) felelősséget? rész-
ről tiszta lélekkel nem számolhatok; annál fogva véle-
ményem oda terjed, hogy azon tárgyakkal, melyek
még függöben vannak s mikre még kölcsönös egyezés
szükséges, hagyának fel, mert ugyan kiben van olly
vérmes remény, hogy azokból 24 óra alatt törvényt al-
kothadni; hanem csupán a) magyar nyelv és vallás tár-
gyára szoritnok tanácskozásunkat, s ha ezenfelül tet-
szik, még a) pénzügyi és vasuti munkálatokat is, ha
ebben remélhetünk még egyezséget. Többen azonban
nem kívánták a) tábla kezét megkötni. Lehet ugymond
P. m. követe, hogy valamely fölterjesztett tárgyban k.
válasz fog érkezni, vagy valamely kérdésben a) FRR.
megegyezendnek, akkor ezen határozatnál fogva irán-
tunk nem tanácskozhathánk. Hagyjuk szabadon a) műkö-
dési tét, hatalmunkban fog állani ugyis minden egyes
tárgyra vélekedésünket kimondani, stb. Ezeknél fogva
szavazat utján a) többség az indítványt elmellőzte. Mi-
nek folytatában az előfogatok megszüntetéséről szóló t.
javaslat és hitelintézet iránt nov. 2án érkezett k. válasza-
ra készített felírás javaslat és üzenet hitelesítették.
Azután a) Vukovártól a) magyar tengerpartig építendő
vasut tárgyában átküldött 2dik frdi válaszüzenet iránt
a) RR. megegyezvén a) FRR. azon javaslatában, hogy
az ötös kamat biztosításánál csak a) 3 utolsó kamatláb
biztosíttassék az ország által; ugy szinte abban is,
hogy a) szállítási bér az egész vonalon mindenütt egy
mértföldre 1 pgó k rban állapíttassék meg. A) mi pedig
azon kívánatot illeti, hogy a) párvonal eltiltása csak
az Aldunára szoritassék, megegyeztek a) RR. abban,
miszerint 1840: 40d. t. cz. fölfüggesztése mellett még
az Alduna Duna - Száva közti pontjától 20 évig Tri-
esztig vezetendő vasut ne építhessék. Ellenben ezut-
tal sem nyughattak meg azon frdi javaslatban, hogy t.
i. ha bizonyos kütüzött határidő után vállalkozó nem ta-
lálkoznék, a) vaspálya építtetése a) kijelölt föltételek
mellett kormányilag eszközölthessék, mert a) sta-
tust a) kormánytól alkotványos országban elválasztani
nem lehet, hacsak ez által a) nemzet függetlenségét
kockáztatni nem akarják; ennél fogva multkor kifejtett
nézetekhez tovább is ragaszkodnak. Továbbá előkerült
az orsz. pénztár állapotja iránti frdi válasz. E részben
ragaszkodván a) RR. előbbi határozatukhoz, csupán azon
t. hatóságok, melyek a) muzeumra ajánlott öszvegből
még eddig tartozásaikat nem rótták le, a) multa
leendő kamat fizetésétől azon oknál fogva, minthogy
a) törvénynek visszaható erőt nem adhatni, fölmentet-
tek. Ezután a) belkeresk. és müpar előmozdítása tár-
gyában érkezett k. k. válasz került szünyegre. Az e-
gyben legelőször felszólat T. m. köv. u. m., ha keres-
kedésünket, ha a) kir. városok állását, melyek a) mü-
par ápolóji, tekintjük: elsomorodott szívvél kénytele-
nek vagyunk megvallani azon nyomasztó állap o t o t,
mellyben ezek századok óta silylenek; mióta a) kir. vá-

rosok politikai existenciája, hogy ugy mondjam, meg-
semmisítették, azóta az ország kereskedése hanyathom-
lok omik, minnek orvoslását minél továbbra halasztjuk,
annál veszélyesb lesz a) hazára, a) végelszegényülés-
hez, mely után halál szokott következni, percről perc
re jobban közeledünk, ha bajunkon nem ügyekszünk tel-
jes erőnkkel javítani, ugy járunk, mint azon beteg, ki
orvoshoz folyamodik, de az orvos azt mondja, hogy a)
gyógyszert csak 3 hónap után adhatja, amde akkor már
koporsóban lesz a) beteg s a) leghathatós orvosság is
haszontalanná válik. Mi nem várhatunk a) végrehajtó
hatalomtól ez érdemben orvoslást, nekünk minden felí-
rásunk pusztá hang és nyom nélkül enyészik el; annál-
fogva nem is indítványzok én feleletet, mert ez ismét
csak hasztalan idővesztegetés lenne, mert mit e) tárgy-
ban nyerhetünk, nem más mint üres ígérget, melyel már
százszor is biztattak, nekünk többé magunkat áltatni
nem szabad; ha van lélek a) magyarban, minmagunkon
kell segíteni s müparunk és kereskedésünk kifejtésére
mindent elkövetni, mi a) törvények korlátai közt, és az
ausztriai ház irányában fenlevő viszonyink megsértése
nélkül megtörténhetik; ha a) magyar kormány nem elég
erős müparunk kifejtésére a) határokon védvámokat
felállítani, eszközöljük mi azt ajtó-küszöbeinken, ha va-
laha szükségesnek találtuk a) védegyeletet, ugy azt most
még szükségeseb felkarolnunk. Most már nem csupán az
a) kérdés: hagyjuk e) magunkat végelszegényülésünkben
elporlani, hanem ezen válasz nemzeti önállásunkat is
kockáztatja, mert az 1790. törvényben nyilván ki van
mondva, hogy a) vámszabályzat a) t. hozást illeti. 300
éve tapasztaljuk már, hogy felírásinknak semmi sikere
stb. utána szolt P. m. követe köszönetet nyilvánított a)
szünyegen forgó k. válasz iránt, mert ugymond ha a) kor-
mány némely aprólékos tárgyra kedvező választ ad-
dott volna, akkor elvágja azon reményt, melyet minerönk
által kifejtethünk; mivel pedig a) szokott phrasikonok
kivül mit sem nyertünk, a) socialist tér korlátlanul áll
nyitva előttünk, nekünk minden hangos declamatio nél-
kül csendben a) törvény korlátai közt müparunk kifej-
tésére mindent állhatossággal el kell követni stb. A)
tárgyhoz végre még Cs. m. követe szolt, taglatat alá
vevén a) k. válasz egyes pontjait, és fájdalmas kabbell
elmondá, mikép e) nemzet minden reményei megsemmi-
sültek, ezen k. válasz a) nemzet alkotványos független-
ségét — mi a) sanctio pragmatica által is biztosított,
hogy Magyarország Ausztria érdekében kormányoztat-
ni nem fog — támadja meg stb. Végre a) fenebbiek nyomán
határozatban kimondatni kívánta, hogy mivel a) fenálló
vámszabályok törvénytelenek, a) nemzet müpara csak
ugy szilárdulhat, ha a) védegyelet őtalmal alatt kitérő
állhatossággal a) nemzet önmagán fog segíteni. Mely
közmegegyezéssel el is fogadtatott. Ezután az 1836 :
21. t. cz. foganatosítása iránti k. válasza keserü pa-
naszokban nyilatkoztak a) kormány eljárása ellen, fel-
írásitt sem határozatott; elmondott ugyanis, mikép
a) panasznak semmi sikere, stb. N. m. követe, élénk szí-
nekkel festé a) Részek jelen állását, megemlité mikép
viszsza kapcsoltatás elmaradta egyedül a) végrehajtóha
talam hanyagságából származik, miért iránta bizodalom-
mal nem viseltethetik; T. m. követe határozatban kimon-
datni kívánta, hogy a) legközelebb országgy. addig a) RR.
egy tárgyba se bocsátkozzanak, míg a) Részek tettleg
viszsza kapcsolva nem lesznek stb. A) minden oldalról
kijelentett keserüségek részleteibe időrövidség mi a) t t
nem bocsátkozhatunk; legengesztelöbb hangon e) g
kárpátvidéki követ nyilatkozott: Senki sincs e) terem-
benugyan, ki azon kétes állásnehézségit méltánylani nem
tudná, melyben a) részkebeli megyék még mindig van-
nak, s hogy e) tekintetben a) kormány vagy inkább az
általá kiküldött biztosság a) fenforgó nehézségek elhá-
ritásában törvényes szigorúsággal nem járt el; hogy ez
sebhely, mely behegedni nem tud, az bizonyos; de más
részről tagadni nem lehet, hogy a) részkebeli megyék is
hibásak, midön kétes állásuk megszüntetésére a) tör-
vénszabta lépéseket nemcsak meg nem tették, de már
most az alkotványos hatalmak öszszeségétül az enge-
delmességet is megtagadták. Constatirozok a) helyze-
teket. Az 1836 : 21. t. czikk 3. §ból áll. Az 1. §. sze-
rint ezen részkebeli megyéket a) kormány az ország-
gyűlésre meghitta; a) 2. §. rendelete szerint a) viszsza-
csatolás általános és tökéletes teljesítésére biztosságot
rendelt, de miután a) 3ik §. a) Részeket mostani állapot-
jában valóságos viszsza csatlatásukig meghagyá, a) kor-
mány ezen Részeknek az erdélyi fejdelemség iránti vi-
zonyaiban a) törvénynek további rendelkezéseig semmit
sem változtathat s így csak annyiban hibás, a) mennyi-
ben a) 3. §. azon rendelkezésnek, hogy az orsz. viszsza-
csatolás siettetését figyelomben tartsa, meg nem felelt. Szó-
ló e) tekintetben a) kormányt sem az erdélyi Rdek által

tett nehézségekkel, sem a kiküldött commissio ügyetlen, nem a kormány okozta eljárásával melegezni nem akarja, de a Rdeket egy akadályra figyelmezteti, melynek elszólyosítása a t. hozás közbenjárása nélkül a kormány hatalmában nincs, miszerint t. i. míg a visszacsatlás folytán származott kérdések fölött a törvény nem rendelkezik, a tökéletes visszacsatlás lehetetlen. Ezen kérdések közt az urbéri viszonyok legelső helyet foglalnak, ki kell t. i. törvény által mondani azt, hogy a magyar urbér hozassék be 's e' szerint azon osztályt is ki kell jelölni, melybe mindegyike ezen t. hatóságoknak helyzendő, vagy ha ezen rendelkezést a mostani földbirtokosokra nézve, kiknek jövedelmei csökkennének, károsnak tartanak, más kiegyenlítési eszközökkel gondoskodni kellene. Hasonló figyelmet érdemelnek a folyamatban levő pereknek mely bíróság előtti 's mely ország törvényei szerinti elítélésére, továbbá a megyei szerkezetnek a miénkhez alkalmaztatása 's más illyenmű kérdések eldöntése, melyek közt még csak az unitarius ügye határozatott el itt. Szóló már akkor, midőn mult év sept. hónapban ez ügyben tanácskoztak a KK. és RR. illyenmű törvény szükségét előadván, azt indítványozta, hogy a fens. Nádor a visszacsatlási biztosságot jelentése bemutatására kéressék meg, melyből az érintett körülményeket megtudván, azonnal törvényt javasolhatunk volna. A többség nem fogadta el az indítványt, 's így némiképp önmaguknak tulajdonítsák a RR. a tökéletes visszacsatlás további elhalasztását; az kétséget nem szenved, hogy a kormány mind a Részeknek országgyűlésre meghívatala, mind e jelen válaszával, melyben a kir. tábla és így a magyar bíróság által kimondott ítélethez ragaszkodik, a törvényhez ragaszkodását bebizonyította, hogy 8 év óta a törvénynek helyes sikert szerezni nem tud, az hiba; de nézzük már most a megyéket, melyeknek országgyűléseni meg nem jelenésüket más célból történtnek hinni nem lehet, mintegyedül abból, hogy kétes állásuknál fogva bizonytalanságban voltak: vajjon o' helyzetben tartoznak e a megjelenést parancsoló törv. rendelet alá vagy pedig nem? Ez némi melegségül szolgálhatott addig, míg a kir. tábla nem ítélte, de ime most minden alkotmányos hatalom, melynek kompetenciájához tartozott a dolog elhatározása, már nyilatkozik. A fejdelem nyilatkozott, midőn a követküldést megparancsolá, az ország RRei nyilatkoztak, midőn a megyék által országgyűlés alá terjesztett mentő levelei után is, a meg nem jelenés miatt perbefogatást határoztak, végre a törvényes bíróság is nyilatkozott, midőn a büntetést kimondotta, 's a megyék makacsság és dacz terére léptek, sem a királynak, sem a törvénynek, sem a bírói ítéletnek nem engedelmességek. Hol a status kötelei annyira felbomolva, ott status nincs, ott anarchia van provocálva; 's midőn szóló a feletti fájdalmát kijelenteni kénytelen, hogy a kormány ezen daczot eltűrni 's azt eddig is elnézni tudta, hogy a megyék vagy főispánjaik vagy más egyedek az összes alkotmányos hatalmak nyilatkozatával magokat ellentétbe helyezhetik, egyszersmind azt reményli, hogy jövő országgyűlésig mind a kormány, mind a megyék a visszacsatlás tökéletes teljesítése által az ország Rdeinek amaz okvetellenül bekövetkezendő végzését megelőzni fogják, miszerint mindaddig, míg az 1836: 26. t. cikknek teljes siker szerezve nem leend, mindennemű más országgyűlési működéstől hozzájárulásukat megtagadandják. Erre többen válaszoltak; elmondák, miképp törvény iránti tiszteletlenségre a végrehajtó hatalom mutat ujat, mert a világos törvény végrehajtása t mind ez időig az mulasztotta el. Ha csak azon okokat adta volna is elő, miket Sz. megye követe felhordott, szólottunk volna e' dologhoz, de mindent mellőzve jövő országgyűlésre utal, egy illy működés valóságos botrány. E' tárgynál kiviláglik az, miképp alkotmányos nemzetet abszolút hatalommal bírós lassu uton működő burokratiával kormányozni nem lehet 'sb. Azonban ezen határozat a multikori föllírás fölterjesztését, ha tudniillik abba beegyezendnek a FRR., nem gátolandja. Továbbá a bányatörvénykönyvre 's Mátyás király könyvtárából fönmaradt kéziratok megszerzése tárgyában érkezett kegy. kir. válaszok olvastattak föl, ez utóbbi tudomásul vétetvén; az elsőre pedig egy kárpátvidéki m. követe ugymond: A' határozatban kijelenteni kívánom, miképp sajnos érzettel vettük, hogy ez érdemben kielégítő választ nem nyerhetünk, azonban azt hiszi szóló, hogy majd jövő országgyűlésen az emlékezet engesztelő tükréből vidámabban mosolygni fognak felénk a mai nap keserű szavatai; szinte messének látszik magamnak is, hogy miután még 1827-ben egy orsz. választmány a bányatörvény kidolgozásában fáradozott, ezen munkában a k. kincstár emberei résztvettek és így a munkálatnak nemcsak föl-

vei de még egyes szakaszai is 16 év óta a kormány előtt tudva voltak; miután tovább ezen országgyűlés alatt mult évi octoberben a ker. választmány a bányatörvény megvizsgálásához fogván, azt aprilis elején bemutatta 's ugyanakkor német fordításban is az illető kincstári tiszték számára fölküldetett, az illető föllírás pedig 3 hónappal ezelőtt ő Föls. elbe jutott: most a kormánytól azon választ nyertük, hogy a munkálat átvezetésére ideje nem levén, arra csak 3 év múlva felelhet érdemileg. A' viszonyok ismerete ugyan már megtanított, hogy illyenmű munkálatok dicasterialis tárgyalása sok időt kíván; éreztem többször magam is ezen dicasterialis szellem lassu fuvalmát, ámde azt, hogy 16 év múlva egy bányatörvény fölveire még feleletet sem adhatnak, rágalomnak vagy tréfának tartottam volna, ha itt irva saját szememmel nem olvasnám. De mit tegyünk? ha azok ellen kikelnék, kik ezen késedelem valódi okai, könnyen háborítatlan kedélyeket rontanám, melyel jövő országgyűlésig a bányatörvényre adandó észrevételeket elkészítetik, és kitörések által a munkálat életbeléptetését talán veszélyeztetném: tehát csak jó egészséget és jó akaratot kívánhatok; mindazoknak pedig, kik a t. RR. közül jövő országgyűlésen derültebb körülmények közt szót emelni fognak, kiknek e tekintetben közredolgozását Sz. m. nevében hálás érzéssel elismerem, hü és férfias pártfogásába a bányatörvény életbeléptetését, előre ajánlani bátorkodom. Végre Vukovártól a magyar tengerpartig építendő vasut iránti 3d. 's az orsz. pénztár számadásának megvizsgálásáról szóló jelentés tárgyában készített 2dik üzenet hitelesített.

270d. orsz. rdi ülésb. nov. 9kén a FRR. szóbeli üzenet mellett tudaták a RR. k. vallásbeli átmenet iránti t. javaslat fölterjesztésébe, az egyéb vallásbeli tárgyak 4 pontjaiban az 5. §. kihagyásával, 's az átküldött előbeszédben is megegyeznek. Ezután Cs. m. indítványára fölszólíttatni rendeltettek a FRR., hogy azon föllírás iránt, melyben kéri a RR. ő Fölségét, hogy a számtalan teendő elintézésé végett jövő 1845-ben or. gyűlést tartani méltóztassék, minélelőbb nyilatkozzanak. Ezek után a RR. elegy ülésre távoztak; honnan visszatérvén az érkezett k. kir. leiratok kihirdetettek. Melynek folytatában a' nm. Személynök fens. főh. Károly mint kir. biztossnak ünnepélyes fogadtatására bevett szokás szerint választmányt nevezett. A' magyar nyelv tárgyában érkezett k. k. válasza a RR. fájdalmas érzéseket kijelenték; B. m. követe ugymond, azt tartom, hogy ezen kir. leirathoz sokat időrovidség miatt nem szólhatunk: azért csak röviden kijelentem, miszerint meg nem foghatom, miképp lehessen egy nemzet nyelvé gátolni; 800 esztendő óta esdeklük a magyar azért, hogy dolgait saját nyelvén végezhesse, 's e' részben mit mult alkalommal a kormány megadott, most ezen k. válaszban visszalépés tételik; ugyan volt é multkor arról szó, hogy a' törvénynek más nyelvre leendő fordításáról is tétessék gondoskodás? ezt ugy hiszem törvénybe iktatni lehetetlen. Hát sokáig fogunk e még nemzeti nyelvünk ügyében kolduskint könyörögni? 1840ben volt azon perc, midőn azt kivihattuk volna, de bizván a' kormány igazságszeretetében, az eszközöket, az alkalmat nem használtuk. Hiában, nekünk azon szerencsétlen helyzetünk van, hogy minden legkisebb jogot a' szegény adózó nép vérén kell megvásárolni; mi alkotmányos jogot csak akkor nyerhetünk, midőn ujonczajánlás van; keserű ugyan ezen alku, de mindegy, addig is mig ezen fonák igazságtalan rendszer meg fog változni, az alku keserűn fogom tudni használni, 'sat. Ezután a' FRR. átküldött választmány jelenték, miképp az irodalom és művészet biztosításáról szóló t. javaslatban némi módosítással megegyeznek. Mely két utóbbi tárgy ujjal kerületre átvitetett. Végre fölolvastattak a' ker. ülésben hitelesített köv. tárgyak: 1) a' magányutazók számára kiszolgáltatószokott kényszerítő előfogatok megszüntetése tárgyában készített föllírás és t. javaslat; 2) a' pótlólagos serelem tárgyában készített üzenet; 3) Vukovártól a' magyar tengerpartig építendő vasut iránti 3d. üzenet; és 4) az orsz. pénztár számadásának megvizsgálásáról szóló jelentés folytatában tett 2ik üzenet, melyek mindnyájan változatlanul maradván, a' FRR. bez. azonnal átküldettek. A' nyomban tartott

Ker. ülésben az irodalom és művészet-biztosítása iránti t. javaslatban tett földi észrevételek elfogadtattak. A' magyar nyelv tárgyában ma érkezett k. k. válasz a' concertationalis választmányhoz utasított olly meghagyással, hogy a' törvényeknek más nyelvre fordítása a' törvénybe ne iktatassék, egyszersmind a' támadható zavarok elkerülése miatt igyekezzenek kieszaközölni, hogy a' kapcsoltrészek helyett Horvátország,

's a' horvátországi követek Cs. indítványa nyomán a' magy. orsz. gyűlésen na 6, hanem a' legközelebb tartandó orsz. gyűlés után következő orsz. gyűlésen tartozzanak magyarul szólani, törvénybe iktatassék; mely iránt az üzenet azonnal elkészítetvén hitelesített; ugyszint a' belkereskedés és műipar előmozdítása tárgyában érkezett k. kir. leiratra tett határozat is.

Pestmegyei közgyűlés. F. hó 12kén kezdé Pestmegye m. főisp. helyettesünk elnöklete alatt évnegyedes közgyűlését, mely kisgyűlésbeli jegyzőkönyvek fölolvásával nyitott meg ezek közt azon kanczell. intézvény vala legszembetűnőbb, mely a' szóbeli perekben azon elvet állítja fel, hogy a' szóbeli perekben perújításnak helye nincs. A' RR. az 1836: 20 t. cz. illy magyarázata ellen föllírást határoztak; következtek a' követjelentések. Volt idő, midőn követjelentések ugyane' teremben a' hallgatóság részéről nagyobb figyelemmel 's mondhatnók több tisztelettel fogadtattak, azonban ezen, ha akarunk, inkább örvendhetünk, mint megütközni volnánk hajlandók. A' szakadatlan zajongás, mely e' fölolvásás folytán elejétől végig tartott, koránsem részvédelenségnek tulajdonítandó, hanem inkább azon körülménynek, miszerint az itt elmondottakra nézve legtöbb hallgató már előre saját utján tisztába jött önmagával, 's így semmi újat nem várhatott, mi legjobb válasz azoknak, kik örökké csak sajtókorlátokru beszélnék, 's erőnek erejével el akarják hitetni, hogy nyilvános érdekek tárgyalásánál az időszaki sajtó legyőzhetlen akadályokkal kénytelen küzdeni. Jelen eset ellenkezőt bizonyít, 's mutatja, miként a' közönség meg vagyon győződve a' fölől, hogy közügyeinkre vonatkozólag még követeink is alig tudnának ollyasmit fölhozni, mi sajtó utján kielégítőleg tárgyalva nem lett volna. — A' jelentések hosszu sorából a' köv. pontot kívánjuk csupán kiemelni, mint ollyat, mely eddigelé illy határozottan hírlapok utján nem mondatott: Pestmegye követei meggyőződve, miszerint honi iparunk teremtése 's virágzásra emelendése egyedül csak védvámrendszer által reményelhető; de azért készek a' békés-utoni kiegyenlítésre is. — Alig végezteték ezen fölolvásás, midőn egyszerre néma esend állott az eddigi zibongás helyére, 's K. L. ismert jellegű szónok előad, miképp: aggasztó hírek az orsz. széliről sejtetik, hogy a' nemzet reményei nagy részben meghiusulnak; Pestmegye az ország szíve, őt illeti, hogy a' nyilvános élet élére álljon, azon 3 vagy hány év en át, melyek folytán országgyűlés nem tartatik. Első lépés e' célra az leend, ha a' RR. határozottan kijelentik. miszerint 15 nap múlva követjelentési gyűlést akarnak tartatni. Főisp. hely. ő m. ga megjegyzé erre, hogy előleges értesülés nyomán követuraktól tudja, miszerint az új törvények kihirdetési napja legfölbjebb 20 vagy 30 nap múlva esik or. gyűlés után, mely alkalomkor a' követjelentések is megtörténhetnek; elfogadtattott. Indítványzó, megszakszított beszédfonalát más végrül fogva föl, jelenté, miként ő két nap múlva egy indítvánnyal fogna e' teremben föllépni, mely szándékát két okból tudatá jó előre, 1) hogy ne mondassék, mintha ő a' közönséget váratlanul, készületlenségben akarná meglepni, 2) pedig főleg azért, hogy e' terem minden zugai, a' tárgyalandó ügy nagysága következtében, hallgatókkal teljenek meg. Ez indítvány a' honi ipar mikénti emelését tárgyalandja. Szükség, ugymond szónok, hogy a' nemzet valahára magával tisztába jöjjen azok iránt, mik alkotmányos élete 's nemzeti léte fő elemei; ugyanazért érintett indítvány egy illy életkérdést fog a' nemzet elébe állítani, mit ha Pest m. RRei hő részvételt magukhoz nem karolnak, lemondhatunk jobb jövőnkre nézve, még a' távol reményről is. Erre egy gyakorlatiság iránti rokonszenvéről ismertes (b. rosszal, hogy most, midőn magánügyek halomra gyűltek, indítványozással töltjük a' drága időt; mire csakhamar megjegyeztetett, miszerint majd két óra hosszat (mintegy onnyi időig tartott a' követjelentési fölolvásás) ülénk ásitozva unatkozva, a' nélkül, hogy jó izüt neveteltünk volna, mi legalább némi kárpótlást nyujtandá egészségünknek a' nélkülöztük szellemelv fejében. Systema kedvéért történt ez is, pedig systema halál, melynek karjai közt elpárolognak a' nemzet egyes tettei, mielőtt életre jutottak volna. Az indítványt ellenző szó systema mellett emeltetett, 's már csupán azért sem érdemel pártoltatást. De különben is kiismori keleti nehézkességünket, látni fogja, hogy nálunk a' teltre készítő indítvány soha sem fölösleges; azt pedig kiki tudja, hogy a' megyék teendőnkre nézve egymásra tolják az iniciatívát, mely esetben egyedül Pest az, honnan üdvös haladást várhatni. Az indítvány helyeseltetett. Ezután több megye levele olvastott, jelesen Verőcze a' flumei vasut-vonalt Eszékfelé vitetni ohajtva, ezen ki-

vánsága pártolására Pest m. RReit fölszólítja; latin szerkeze miatt e' levelet a' hallgatóság félretétetni zason kívánta. Kedvezőbb fogadtatásban részesült a' Haidukerületnek ajánlata, mellynélfogva a' socialis téren mozgalom javasoltatik azon esetre, ha jelen orsz.gyülés kedvező eredményeket nem hozand. — Élénk figyelemmel hallgaták's kedvesen fogadák egy m.püspök levelét, mellyben ez az ellene támasztott hazafilansági vádak 's gyanúsításokat igazítja vissza, 's azokat rágalomnak nyilvánítja. Mivel a' kérdéses levél olly egyedül ered, ki bizonyos alkalomkor bizonyos tekintély által e' teremben is meg volt támadva, jónak látá ezen ismért tekintély a' meglelő részvét közé egyes észrevételeket vegyíteni, mint minden latinokdás nyílt ellensége köv. mondattal végezve szavait: non fuit haec verbis Marco, mi ha talán annyit jelent, hogy a' levélíró nyilatkozata nem több pusztá szónál, bátran elmondhatni, hogy a' főnebbi latin idézet aligha más mint gyanúsító szándék. — Több megye honfúsitását kijelölt személyek pártolására szólítja föl P. megyét; e' levelek minden észrevétel nélkül olvastattak 's félre tétettek. Nem ugy Hont indítványa, melly némi, alább érintendő, módosítással elfogadtatott. H. megyet. i. fölszólítja a' RReit: fognának kezét az iránt, hogy K. L. részire, elmondván ennek a' Journ. pályán szerzett érdemei, hírlap-kiadhatásra szabadíték eszközöztessék. Bizonyos szomszéd megyei ügyv. a' pártolandó egyedre vonatkozólag, érdemeket sorolt elő, minők olly beljuttalmat alkotnak a' tulajdonos keblében, melly minden illy szavakbani magasztalást fölöslegit, minélfogva igen jó tapintattal mondattak el más részről Heinenak ezen (Lafayetteet illető) szavai: adja isten hogy e' szerénységünk (i. m. melly tilt téged szemközt's jelenlétben dícsérgetnünk) még sokáig tarthasson. Hont levele nem azért pártolandó, mivel ez vagy amaz egyed hivatást tanúsított a' Journ. téren, hanem azért, mert az itt fenforgó rendszer által gondolat- és szólásszabadság egyiránt veszélyeztetik; ennélfogva nem személyi vagy egyedi hanem elv-kérdésnek kívánja szóló ez indítványt tekintetni; elfogadtatott. Az érdeklött maga illy formán nyilatkozott e' tárgyhoz: ha, ugymond, alkotvány. országban pénzbiztosítékot kénytelen letenni, ki sajtó-kiváltsággal akar bírni, ezt értem; ha ugyanannak censura alá kell magát vetni, ezt is értem; de hogy ennyi biztosíték mellett kegyelmül tekintessék az engedély, ezt még abszolút kormánynál sem értem. Ha nemzetünk meg akarja őrizni alkotmányát, tekintse a' sajtószab. alkotványos élte alphájaként 's pártolja azt melegebben. Ha ez állitást a' kormány megakarja czáfolni, egy utvan előtte 's ez megnyerni a' közvélemény sympathiát akként szerkesztett sajtószabadság által, hogy valamennyi külön színezetű párt szabadon működhessek; majd kifejlik, mellyik a' legelősebb, ezt karolja föl a' kormány 's a' többiek ömagnuktól elenyésznek. A' hisztória soha nem fogja megbocsátani hogy a' vélemények centralisatiójára kedvező pillanatot (a' háziadó körüli izgatások korát) kellőn használni nem tudá st. (Folyt.)

Ausztria.

List Frid. az új orsz. gazdálkodási rendszer alapítója, több napiglan Bécsben tartózkodék, nem csupán mint keresztulutazó vendég, hanem mint olly jelentéku férfi, kinek új tanától általjában, különösen pedig mostani Bécsben tartózkodásától a' kormány is nagy eredményeket látszik reményelni. Ki előtt nem ismértlen, mennyire szövé körül Angliának őrési kereskedése iparölő burkaival Németorsz. majd minden tartományit 's ki figyelemmel kísérte a z o n ellenszerű lépéseket, mellyeket List új tana (vagy is inkább egy rég ismert tan sajtószab. szerencsés alkalmazása) a' német vámszövetség résziről fölidéze: nem fog csudálkozni a' kiüntetésen, mellyben e' férfi részesül, mint szinte a' jelenlétken sem, mellyet töle megtagadni most már a' legovatosb kormányférfiak is áttalanák. Jelenleg Pesten mulat; 's későbbben termékeny hazánk több részeit meglátogatandja, saját tapasztalásután akarván tárgyalni M. orsz. gazdasági viszonyit, mint szinte a' kereskedés minő iránybani fejlesztését. Nem vagyunk nagy politicusok, de azért aligha az itt fölfogott fonalat addig nem bírnök gombolyítani, míg végre két ellenkező irányra nem bukkannánk, egyiknek Fiumenevet adnánk, 's ezt a' szó kezdetbetűjénél fogva fiatal életerős fejlődés, 's anyagi omeelkedés utjának mondanók, a' másik ág más irányban vezetne, hol szinte találánánk kezdetbetűt, 's ha aztán e' betűnyomán agg, erőltlen tengő kereskedést jósolnánk, kész lenne az ellentét. Mi azonban ezt nem bolygatjuk, majd lesznek mások, sokkal hatalmasbak, kik nem fogják ez ellentétet hinni, 's ugyan egy zászló kitűzése mellett (csak hogy külön időben) küzdeni fognak először List Fridrikért, későbbben meg a' fumei vasut létre jövéséért vagy viszont. List látogatásának célja

nem csupán külkereskedésünk emelése, hanem benső nemzeti szilárdulásunk körül is forog; ugyanis már javaslatokkal kedveskedett, mellyek nyomán ha ingadozó nemzetiségünk nemis de természetünk német gyarmatok honunkba telepítése által hatalmas rugást nyerendue.

Amerika.

Éjsz. amer. lapok nagy zajt ütének legközelebb a' miatt, hogy az egyes. statusok lobogója bizonyos angol kapitány által meggyaláztatott; az egész dolog röviden ebbül áll: egyik angol hadi hajó, melly a' nyugatafrikai partok közelében tartózkodék, motozást rendele Cyrus nevű neworleansi kereskedő hajón; a' legénység közt támadt szövíta később az angol hajóparancsnokig terjedt, ki ez ellenszegülés által neki böszülve megragadá az amer. lobogót, 's azt földre dobva, szitkok közt lábaival tapodá. Természetesen már most népjogi kérdések terére vitetik ez ügy, 's nemzetsérisi bunné kereszteltetik.

Spanyolország.

A' statusreformot tárgyzó élénk vitakozások közt Isturizot nem kevesse támadták meg azért, hogy azt időelőttinek tartván elhalasztatását indítványozta, 's bár véleményét hön 's nemesen védé is Isturiz, elveték azt, 's a' válaszfelirás nevezetes szövítséggel, mint előre látható volt, megállapították. — Espartero hívei 's a' forradalom-kedvelők, azon reményben tervezték, a' már említettük 's fölfedezett oszseeszküvést, hogy a' kormányzó nyilatkozványa nagy mozgalmakat idézend elő. Oct. 29d. kelle vala e' forradalomnak kitörni, de fölfödöttetvén a' merény, a' nyugtalankodók 25d. már dologhoz láttak. Híjában a' kormány mindenről értesíteték's egy Narvaez megölésére kibérelt gyilkos (nem spanyol ti-zt mint említették) vallomása után 3 jó madarat csíptek el, kik Narvaezre a' francia követ lakásán várakoztak, hogy megöljék. Ezen oszseesküvésnek egyébiránt azon jó következése van, hogy azon viszony, melly a' mérséki párt töredékei közt már már ingadozott, megszilárdult. A' parisi börszen azon hir terjengett, hogy Prim tábornagyot halálra ítélték 's ki is végezték; egyébiránt madridi oct. 30d. tudósítások csak azt jelentik, hogy a' per rendkívüli gyorsasággal foly, 's Prim, kit erős őrizet alatt a' hajdan testőri laktanya tornyába hurczoltak, Shelly tábornagyot választá védelmezőül, 's más nap a' hadi tanács oszseült; ugyanez napon bukott meg 26 szóval 124 ellen Isturiz indítványa 's Primre a' közügyész halálos ítéletet kérvén, illy körülmények közt könnyen gondolható: mikép Diego Leon sorsára jut.

Anglia.

O'Connell tartalmas levelet küldött oct. 26ról, mezei lakából a' repealegylethez, mellyben minden irlandit, tartozzék bármellyik polg. vagy vallási felekezethez, a' közös honcdek iránti egyesülésre szólit fel, 's a' jelen szempillantást arra nevez legkedve. öbbnek rajzolja. A' tory sajtó azonban modorához hiven nem mulasztja el az izgató ezen e' r e l y e s tevékenységét az O' Connell-adó közelségével történetes kapcsolatba hozni. Mig francia lapok szerint Espartero Spanyolországba vonult, az alatt őt Londonban gyöngéltkedése szobában tartóztatá. A' lapok ezen körülményt a' börszemnyitási ünnepély leírásakor említik, mit Victoria hgné egy ezustimves ablakából nézett egy huga 's Guerra ezredes társaságukban. Nagy szárazság uralkodván a' honi politika mezején angol lapok spanyol ugyekkel foglalkoznak 's mindnyája szomorkodva egyezik meg abban, hogy új krízis elkerulhetlen; mi közben Franciaország-ra is vetnek egypár oldalpillanatot, melly befolyása által idéze elő az új nyomort. A' londoni izraeliták, mogadori hílleik gyámolítására, kiket Mogador ostromolatása, aztán pedig a' kabylók pusztításai tönkre jutattak, aláírást nyitván, Rothschild firmája 500 ft. st. irt alá. Azon Anglia 's Texas közti hajózás- és kereskedési szerződés, mellyet a' volt miniszterség kötött, a' mostani pedig helyben hagyott, napokban lépett életre. Mackau b. tengerészminiszternek a' portsmouthi admirálhoz küldött levelében, a' franciaia hajócsapat, melly Lajos Fulepet kísérte, köszönetet mond az angol tengeri és szárazföldi sereg tisztjeinek egy a' városi polg. hatóságának is az élvezett vendégszeretetért. A' Hampshire Telegraph, melly a' francziáknak épen nem nagy barátja, megjegyzi erre: hogy amaz iromány igen nagy becsületére válik a' francia tengerészminiszternek, és ohajtja, bár az alárendelt franciaia tiszték is osztoznának e' nemes érzelemben; azonban a' báró ur (Mackau) jól tudja, mikép ő azoknak csak külső mozgalmait kormányozza, 's hogy ohajtásainak minden irányban gátot vetnek, mennyire t. i. ellentörni mernek az alattvalók.

Franciaország.

A' király Fontaineblauba rándult, másna p St. Cloudba visszatérendő. E' kirándulás célja: szukséges intézkedéseket tenni Aumale hg egybekelési ünnepére, mit szokatlan fénynyel üllendnek meg. A' polytechnicum ügyének tökéletes kiegyenlítése nem sokára meg fog történni. Említett kir. rendeletben, melly az új szerkezet iránt ad a tott ki, szó sem volt arról: mit kell az aug. elbocsátott növendékekkel tenni; a' lapok azonban remélik, hogy mindnyáját beveszik. Algiri hírek nyugtatók. Bugeaud megjelenése a' háborgó törzseket rettegéssel 's felelemmel tölté el, mert érkezését, rendesen, erőteljes felszólítás mellett pörzsöléssel szokta tudtul adni. A' helytartót f. hó utólján várják Párisba, mert a' király személyesen akar vele beszélni; huzamosb ideig fog é azonban Párisban maradni, székét a' köv. kamrában elfoglalandó, az az afrikai eseményektől függ. Az amnestiáról ismét hallgatnak; alkalmasint, mert a' kabinet tagjai nem jöhettek tisztába; Napoleon Lajos hg iránt van nehézség. Guizot napokban egy jó barátja előtt azt jegyzé meg, hogy a' követelő megkegyelmeztetése külső statusokkal bonyolultságra szolgáltatna alkalmat, mert a' hg egyáltalában nem akar Amerikába v. Angliába menni, hanem Németországba. — Guizot nagy bajt győzött le; az Anglia ellen majd majd kitörő felhívást, 's a' marokkai több tekintetben csiklandós és szélesen kiterjedhetendé háborút, melly eredménynyel a' közép osztály nagy tömege, minden színezetű 's véleményű birtokosak lényegileg meg van a k elégedve, mivel Franciaországban senki sem ohajt tengeri háborút, sem afrikai huzamos harcokat; de hogy Guizot mostani állása 's egyedi politikájára nézve kedvező é? az más kérdés, mi a' követkamrai miniszteri többség változókonny szeszélyétől függ. Nem tagadhatni, hogy a' francziák, együttvéve nem igen ohajtanak Angliával szoros viszonyban lenni, mivel ugy vannak meggyőződve, hogy a' szövetségés rájuk nézve káros eredményű; Angliában egészen máskép van; az angol nép ohajtja e' szövetekezést. Miért? Bizony nem francziák iránti előszeretethől, hanem mivel érzi, hogy az neki nem árthat sem a' tengeren terjeszkedésének gátot nem vet. Ha Franciaország komolyan gondolkoznék tengeri hatalma növesztésiről: akkor más szint öltene a' dolog. Általános panaszt emelne Anglia a' francziák dícsvágya ellen. Egy pontban becsülik magokat köcsönösen angolok 's francziák. Az angolok maguk után legnagyobb 's leghatalmasb nemzetnek tartják a' francziát; a' francziák örömet megismerik az angolok tulnyomó vízi hatalmát 's polit. alkotványuk nagyságát, de nagy-lelküség követelnek saját részükre, mi az angol önzéstől ugy elut. S való. XIV. Lajos dícsvágyas háborujit inkább buszkeség 's nyilvános erő jellemzik, mint ravasz fogás és önző számítás. Bármilly finom a' franczia, természeteben bizonyos machiavellismus nem rejlik, a' helyett inkább gyors és gondolatlan. A' francziák nagy politikai hibája: minden idegenszerű franczia módra civilisálni; azt hiven, hogy a' franczia miveltség fenypontja minden civilisatióknak. Nem így az angolok! ezek politikája okos számítás, 's mint hajdan a' számító hollandiak, semmi machiavellismustól nem irtóznak 's elég okosan nem is háborgatják az általok meghódított népek jogait szokásait 's érzelmeit; ugyanazért rajtok uralkodasuk tartósb, mint velétársaikéi. Így érznek francziák 's angolok magok iránt 's egymás ellen. Ezekhez járulván még a' s z á z a d o s versenygés; könnyen láthatni, mikép a' francia nemzeti szellemnek igen feszultnek kell lenni az angolokkall 's nyilvánosan híresztelt egyezség iránt. Guizotot mult orsz.gyülésen, ellenei irányában bátorság, erő, szilárdság, sebes ész védé 's a' követek közt uralkodó azon vélemény, hogy Thiers általában véve, mitsem képes változtatni eddigi politikáján, 's hogy ezenkívül igen vigyázatlan 's politikája tárva áll a' külföld előtt. Eddigi politikája abban állott hogy Guizot ellen minden nemzeti kedélyt, mennyire csak lehet, fellázitson. Sohasem gondolkozték ő arról, mikép Guizotot azért buktassa meg, hogy miniszter legyen: hanem azon okbul, hogy Guizot helyéro másokat emeljen ezek alá aztán mind addig ásson, míg megbukásukkal maga érje el a' hatalmat. E' szerint jelenleg az a' kérdés: vajjon közeledik é most céljához? Uj phasis nem fog ezen viaskodásban kifejleni igaz, hanem nyakra före azon lesz, hogy a' többséget ingadozásba hozza. Ha Guizot nyerend, akkor vezérlete alatt történnendnek a' jövő kamrai választások 's ez a' főpont, melly körül, jövő országgyűlésena' mennydörgések elrobognak.

Belgium.

A' trónbeszéd többi közt köv. Jellemző észrevételeket idézett elő: ki országgyűlésünk folyamát éber figyelemmel követendék.

gyelemmel kíséri, nem lehet észre nem vennie, mint visseltetik a közönség mind egyre kevésb részvétellel a trónbeszédet 's általjában az évenkénti orsz. gyűlés megnyitására iránt, mit onnan vélünk magyarázhatónak, miszerint meguná végre a nép azon, légből kapkodott, francia fölületességnél mélyebbre nem ható sok handabandát, melyekben a RRk — mellőzve a hon valódi szükségének kellő méltatását — bizonyos idő óta nagyszerű hivatásuk legfőbb feladatát vélik rejteni. Kevesebb szót 's több tettet vár a nép ma képviselőitől, 's ohajtáná, hogy egyesek nagyravágyása, mint általjában semmi pártérdek a hon szent ügyen ne emelkednének fölül. Ma nem az a kérdések kérdése: szabadalmuk, rohanók, tespedők, conservatívek st. lesznek-e győztesek? hanem inkább: mit kell tennünk, hogy e' haza baján végre segítve legyen. — Költségvetés tárgyalakor több igen érdekes adat került szőnyegre, melyekből mit helyszűke enged, ide jegyezzük, mint az európai adórendszer ismertetére szolgáló nem megvetendő pótlékot; hogy jövedelem 's költségek közt ohajtott súlyegyen uralkodik, főnebb érintettük, mint szinte az okokat, melyeknek e' kedvező körülmény leginkább köszönhető; itt csupán arra szoritkoznunk, mit a' pénzügy-miniszter a RRk azon ellenvetésire, mintha az adózó nép tulságosan volna terhelve, fölhozni jónak látott. Néhány év ezelőtt miniszteri számadaskor a' deficit 10 millió fr. volt, ma az 1845ki költségvetés szerint még főlöleg is mutatkozik. Hogy ez örvendetes pénzállapot nem tulságos adóztatás eredménye, alább ki fog világlani 's az is, hogy az adónak némelyek által rebesgetett csökkentése éppen az adózó nép fölségállításra irányzott lépések következtében nem létesítették. Szükség ugyan is olly tartalék-pénzalap előteremtésiről gondoskodni, melyből egyrészt az ország adósságai törlesztessenek, más részt meg közveszély idején a' hazán, illy veszély nem létében pedig szegényebb néposztályok szükségén lehessen segíteni! Mi az elsőt illeti, t. i. az adózók tulterheltségét, értenézve köv. adatok szolgáljanak válaszul. Belgium összes jövedelme 1844ben 110millió fr. tehető; ebből közvetlen 's közvetett adórovalta 83,413,863 fr. sorozhatott, minthogy pedig Belg. összes népessége (682 □ földnyei területen) 4,200,000, esik belőle egy fejre 19 fr. 87 cent. (mintegy 8 pengő fr.) Franciaországban ugyane' rovat alá esik: 1,026,489,000 fr. 's így lakosi számát 33,531,000 téve fejenként fizettetik 33 fr 60 cent, mi minden 100tul 50nél többre üt. Hollandia összes adójövedelme ugyanez évben 118,894,000 fr. miből 3 milliónyi lakosságnál egy főre esik 39 fr 63 cent. (majd 16 pengő fr.) mi összevetve a' miénkkel minden száznál százra megyen. Anglia népessége 27 millió a' divatozó különemű adókból összes évi jövedelem (1844) 1400 millió fr., 's így fejenkénti éviadó majd 52 frank. Végül fölhozzatik (szinte számok kíséretében) miként egyrészt már a' kivetésnél különös gond volt arra

hogy az első szükségű cikkekre minél kisebb adó rovassek, másrészt pedig az orsz. költségek leghasznosb czélokra fordittassanak. — Belgium elleu

A' német vámszövetséghez csatlakozás új meg új ellenségeket támaszt, kik még most ugyan csupán sajtó útján nyilatkoznak, de később m a j d más körökben is cselekvőleg fognak föllépni. Belgium, mielőtt a' csatlakozás ügyében határozó lépést tenne, gondoskodék módokrul hallgatásra birni a' francia sajtót, értenézve nem látott biztos utat, mintha a' francia gyapot szövetekek bizonyos kedvezményekben részesít; azonban e' számítása aligha roszul nem sülel, minthogy eddigel m i n d e n francz. lap, a' Globe-ot kivéve, roszzalólag szólalt föl e' tárgyban, 's hálátlansággal bélyegző a' Belgium 's Poroszország közti vámegyeztvényt. — A' válaszirát átnyujtáskor kinyilatkoztatá a' király miként a' RRk buzgalma, mely az országgyűlési előmunkálatokon előmlik, biztos reményt gerjeszt jelen országgyűlésnek kívánt iránybani haladása föllől annál inkább, mivel a' válaszirát szerkezetéből látja ő Fels. miszerint a' nemzet javára czélzó szándékában a' RRk ezinté akarata 's hajlamára bizton számíthat. — A' képviselői kamra szakulésai egyikében a' kóbor, hajlék 's ingatlan birtok nélküli szegények ügye foglalkodtatá a' RRt; menedékül e' mészse ágazó osztály számára köz laktanyák terveztetnek azon megszorítással, hogy csak annak legyen szabad fölvetésért folyamodni (ez vagy ama községi közös lakba) ki 8 éven át szakadatlanul valamely vidéken lakott. Többi közt példaként hozatott elé, miszerint bizonyos hatóságok, hogy a' szegényápolás terhe alól szabaduljanak, ajándékokkal szokták a' mutakozó ügyefogyottakat körökből távozásra birni, 's más hatóság nyakára küldeni; illy fogások következtében egyik 45 ezer lakosu városban a' földönfutók néhány év alatt 20 ezerre szaporodtak. Mindez igen emlékeztet országunk központjára, hova nem csupán hazabeli szegényink, de a' külföld számos sőpredéke foly özsze.

Oroszország.

Sept. 9kei kormány -rendeletnél fogva népiskolák szaporitatták, 's olly tartományokban, hol azok eddigel nem léteztek, czélszerű föllállítására határozattak olly módon, hogy eleinte kerületenkint csak kisebb számmal létesitessenek, idővel pedig kor 's körülményi szükség szerint belsekzeret mint szám tekintetében gyarapitassanak. — Oroszország béke idején sem felejtli el egészen a' háborúk lehetőségét, ugyanazért a' szélék 's határerőségek minél jobb karba tételéről folyvást gondoskodik, illy czélból legközelebb bizonyos számu hadi naszad készült nyugati Poroszországban, honnan szükséges vasálguykkal az egész szállítvány rendeltetési helyére szerencsésen el is jutott. Eddig a' platiná (éreny), egyéb vegyreszekül menten apróbb nagyobb lemezekben leginkább folyókhoz közel fővény közt találattott; Leplay szerint azonban ez érczfaj mint

alkatrész nagy mennyiségben kerül elé Ural bércei sziklatömegeiben is. — Az orosz 's persa udvarok közt a' határvizonyok rendeztetése egy lépéssel ismét előbbre van: f. é. jul. 13kán kelt 's mindkét részről megerősített szerződvényben meghatározatnak azon föltétek, melylyek alatt a' két külön birodalom népei a' határokon át 's a' szomszéd tartományokba mehetnek: löpontja e' szerződésnek, mellynél fogva minden utazni akaró folyamodás útján saját kormányától engedelmet kér határontul mehetésre, 's az engedélyt határkormányi utlevéllel igazolja. Finland kereskedése mindedig főleg azért nem kaphatott lábra, mivel közlekedési eszközök hiánya a' terményszállítást majd lehetetlen; most a' kormány e' százados bajon segíteni akarván, tervet készített, melly szerint Saima tó valamelyik tengeri kikötővel csatorna által lesz összecsatlandó; a' terv létesítése 3 millió ezüst rubelre van téve, 's 15 év kívántatik az egész munka Levégzésére. Ez összeg felét a' finlandi kincstár által kibocsátott 's 30 év alatt visszaváltandó kötelezvények útján, másik felét pedig a' finlandi jövedelmek némely ágából szándékoznak behajtani.

Görögország.

A' vihar lecsilapult, 's helyébe jótékony csend következik, mit egyrészt az ifju király nyájas bánásmódjának, más részt pedig 's főleg az új miniszerelnök tekintélyének tulajdoníthatni; mind ketten bebizonyták, miként veszélyek közepett férfiakhoz illőleg rendületlenül meg tudnak állani, 's ép ez elhatározottság 's jellemzilárdság az, mi a' nép jobbjait e' két egyed irányában tökéletesen lefegyverzé. Maurokordatos a' bukkott miniszerseg feje, hibát követett el, millyentől kormányának mindenkor őrizkedni kell, t. i. ő emberei pártot képezének a' külön színezetű pártok közepett. A' közhivatalok nagy sorát elkezdve fölülől a' legalsóig, elyrokoni val tölté meg, nem véve tekintetbe semmi más érdeket; követválasztások alkalmikor erkölcsi 's anyagi erőszakhoz nyult, sőt midőn a' veszély fejére tornyosult 's az ország minden részeiből fegyveres csapatok érkezének Athenébe a' képviselők megválasztására, akkor sem akart visszalépni, nyílt harcra készülve a' nép ellen: e' határozó pillanatban, midőn a' nép ingerültsége fő fokra hágott, 's kitéréshez közel, végveszéllyel fenyegete jót roszat egyiránt, az ifju király, egyetlen őrtiszt kíséretében megjelent a' fegyveres néptorlat között 's kijelenté, hogy az eddigi miniszerseg elbocsátva, 's az új mikénti alakítása megkezdve van. Örömrivalgás válaszolt e' nyilatkozványra, 's a' visszalépet Maurokordatos helyét Kolettis foglálá el. E' percztől fogva szünt a' zavar, 's a' jó rend erősbült, habár a' később választásoknál, a' megbukott fél pártoltjai sok kellemtlenséget okoztak is. Jelenleg a' király 6 — 7 személy kíséretében utazta be országba külön részeit, 's mindenfelé hű vonzalom élénk jeleivel találkozott.

É R T E S Í T Ó.

Gőzösek járása 1844. novemberben.

Bécs és Pozsony közt a' "Duna" gőzös indul mindennap regg. 6 órakor Pozsonybol Bécsbe 's Bécsből Pozsonyba 's vissza ugyanaz napon delutáni 3 órakor; továbbá, naponkint indul Pozsonyba egy utazógőzös delutáni 4 órakor 's a' köv. napokban Pozsonybol Pestre reggeli 6 órakor.
Pestről Pozsonyba 's Bécsbe naponkint reggeli 7 órakor.
Pestről, Mohács- és Eszékig minden csütörtökön reg. 6 órakor.
(Ezen gőzös szombaton reggel Eszékéről elindul 's Bajára mintegy 8 órára ér, honnan vasárnap reg. 2 órakor Pestre indul.)
Pestről Zimony- és Drenkováig minden kedden és pénteken reg. 6 órakor.
(Drenkovából minden szombaton és kedden)
(Zimonyból — vasárnap "szerdán")
Ezen gőzös visszaindul (Vukovárból — hétfőn "csütört.") regg. 2 órakor.
(Bajáról — kedden "pénteken")
Pestről Giurgevón és Galaczon által Koustantinápolyig (az oláh részen lefelé) november 1-., és 15kén.
Visszaindul Konstan inápolyból Galaczra nov. 5., és 19kén, azután Galaczról Sela-Cladovi és Orsovára nov. 9., és 23kán.
Pestről Viddin-, Rustukon és Galaczon által Konstantinápolyig (a' török részen) november 8kán.
Visszaindul Konstantinápolyból Galaczra novemb. 12kén, azután Galaczról Gladosnicza- és Orsovára nov. 2kán és 16kán.
Pestről Zimonyba minden szerdán és szombaton 's visszaérkeznek elindulás után hatod napra.

Pest, Baja és Ujvidék közti gyorskocsizás.

Alázatosan jelentjük az egész tisz ell utazó közönségnek hogy egy igen jó ruganyos ülésekkel készült kocsink indul vasárnap és csütörtökön Pestről Ujvidékre; Ujvidékről pedig minden csütörtökön Pestre; második kocsink indul Pestről minden kedden és pénteken Bajára; Bajáról pedig minden csütörtökön és vasárnap reg. 4 órakor Pestre. Utazási díj Bajáról Pestre 4, Pestről Bajára 3 pengő for. mivel most az ut igen ros; ha pedig megjavul, akkor még jutalmashra szabjuk a' szállítási díjt. Alomashely Pesten: soroksári-utca a' két baknál, Baján: az oroszlan fogadó. Ujvidékn: a' zöld koszorunál. Igen szívesen elvárják minél számosabb tagjait a' tisztelt utazó közönségnek. Alázatos szolgálói Bálin d János, Markovics Pál és Laud Miklós mint szállító vállalkozók.

Haszonbér.

Egy czélzetűen rendezett 's jókereskedésű helyen fekvő, gabnakereskedésre 's baromhizalásra alkalmazott nagyszerű szeszgyár 10—15 évre haszonbérbe olly formán átadandó hogy az illető vállalkozó, haszonbér fejében nem többet, mint a szeszgyár előállítására fordított tőke 5 százaléki kamatját köteles fizetni. — azon kívül pedig — ha városi javakban elég biztos ékot kimutathat — még 30—40 ezer pftnyi kölcsönt is nyerhet kezelési tőkeül 10—15 évre és szinte 5 százaléki kamat mellett. Bővebb tudósítást nyerhetni f. évi d. c. 15 g bejárólág bérmentes levelekre Pesten Glós Sámuel ügyvédnél lakása kalaputca gróf Festeics ház 302. sz. 1—3

Hirdetvény.

A' főmélt. magyar kir. udv. kincstár k. rendeletéből közhírré teteük: hogy a' megürült kalocsai érseki uradalomban f. 1844. ében eladásra kitézött erdei fölölő fak. felholdankint, — 800 □ öltérség értetvén felholdra, következő helyeken 's időkben árverés útján, a' többet igérőknek azonnali készpenz fizetésért fognak eladatni, nevezetesen:

A' bécsei tiszttartósági kerülethez tartozó erd kbül 220 szám szerentí felholdak folyó 1844ki évi november hó 28án 's következő napjain Bucs érseki mezővárosban, a' tisz tartó irodában, hol azon alkalommal árverés útján, kisebb vagy nagyobb részletekben el fog adatni az 1843 ki évi vágásból 479 tüzikemény kész

ölfa. A' hajósi és szent-iváni tiszttartósági kerületi erdőköl 274. szám szerentí felholdak 1844ki évi december 4ik, 's több következő napjain sz. István helységben — a' tiszttartó irodában.

Kalocsai tiszttartó sági kerületi erdőköl 134 szám szerentí felholdak 1844. évi december hó 9ik 's több napjain Kalocsán, az igazgatói iróteremben kezdetvén az árverés mindenütt szokott reggeli órákban.

Megjegyzetvén tizen: hogy kivált a' bécsei eladandó erdei holdakban, a' tűzifán kívül épületi-fak is nagy számmal találattak. — A' vásárlani szándékozók szükséges hánapénzzel ellátva, — az árverési helyekre illendően meghívatván.

Megjelent

Görög-római mythologiai Zsebszótár

Császár Ferencztől.

20 (Pesten készült) igen esinos könyomatu képpel, XVI és 526 lap 16lr. füzve csak 1 ft 12 kr. p. 2—2

Csödület.

A' királyvölgyi kamarai bábai állomás 120. pengő forint évi fizetéssel, 30 ft. lakpenzel, 12 pozsonyi mérő búzával, és 80 font sóval megüresedvén, azok, kik ezen állomást elnyerni ohajtták, a bécsei, vagy pesti egyetennel nyert hábai oklevéllel, valamint más egyéb szükséges bizonyítványokkal ellátandó folyamodásukat folyó 1844. évi, november 25. napjáig a' máramrosi királyi kamarai igazgatóságnak nyujtsák be. 2—3